

Opiskelu oppilaitoksen ulkopuolella haastaa oppimisen ja opettajan työn?

Kaija Peuna-Korpioja ja Leena Selkivuori JAMK

Abstraktit / Abstracts:

Satu-Maarit Frangou and Pigga Keskitalo

Reindeer herding studies and digital technologies: possibilities and challenges

Digital technologies are changing the school culture, and vocational education is no exception. We present the first cycle of design-based research that focuses on developing a vocational reindeer herding study program in Lapland, Finland. The research is part of Arctic Pedagogy II - the Sámi Education Digital Network Project, in collaboration with the University of Lapland and Sámi Vocational School. The research seeks to develop the study program to fit the needs of the students learning away from the campus and find meaningful ways to incorporate the use of digital tools in the reindeer herding study program. At the same time, taking into account the sociocultural background of the students, as well as the ecocultural learning environment, special attention is given to Sámi pedagogical approach. In this research, we aim to map the students thoughts about the possibilities of digital technologies in reindeer herding studies. We ask how could digital tools enhance and motivate learning in these studies? Focus group interviews were used as the data collection method, and the received data were reflected on the Tripple E Framework. The Tripple E Framework seeks to find out the meaningfulness of digital teaching and learning tools usage by weighing if it inspires students first, to engage in learning activities, second, to enhance and cumulate learning and last, but not least, to extend the students learning to their working lives. As a result, the findings guided the development of the model of vocational Sámi pedagogy. Future research and development directions are discussed.

Anu Raudasoja ja Sanna Heino

Ammatillinen koulutus opiskelijan osaamisidentiteettiä rakentamassa

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa, millaisia näkemyksiä ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla on itsestään oppijoina, osaajina ja työn tekijöinä, ja miten nämä näkemykset tukevat opiskelijoiden toimijuutta, osaamista sekä osaamisidentiteetin rakentumista.

Aineiston keräämisessä käytettiin menetelmänä puolistrukturoitua teemahaastattelua, jolloin vastauksia ei ole sidottu tiettyihin vastausvaihtoehtoihin. Haastatteluun osallistuneet saivat vastata kysymyksiin omin sanoin. Kysymysten teema-alueet kohdennettiin alan ja tutkinnon valintaan, osaamiseen, oppimiseen, tulevaisuudessa vaadittavaan osaamiseen sekä osaamisen dokumentointiin.

Tutkimuksessa oli ymmärtämiseen pyrkivä lähestymistapa, joten analyysivaiheessa käytettiin laadullista analyysia ja päätelmien tekoa. Analyysia tehtiin koko ajan selvitystyön edetessä ja aineiston laajetessa. Teksteistä etsittiin samankaltaisuuksia ja poikkeavuuksia. Asioista tehtiin havaintoja niiden toistuvuuden ja erityisyyden perusteella.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että ammatillisessa koulutuksessa pystytään tukemaan sekä opiskelijan osaamisidentiteetin rakentumista että tukemaan osaamisen ja vahvan toimijuuden kehittymistä. Tutkimuksemme mukaan opiskelijat haluavat sekä kykenevät hankkimaan uutta osaamista ja he voivat vaikuttaa omien opintojensa sisältöihin ja koulutusmuotoihin. He kokivat osaavansa ainakin perusasiat, joiden avulla voi työllistyä, ja harjoittelemalla lisää he voivat kehittyä entistä paremmiksi ammattilaisiksi.

Opiskelijan osaamisidentiteetin rakentumista osaamisperusteisessa ammatillisessa koulutuksessa voidaan tukea kehittämällä opiskelijan näkemyksiä itsestään oppijana, osaajana ja työn tekijänä. Erilaiset vuorovaikutuksessa ja palautteiden kautta syntyvät näkemykset omasta osaamisesta ja toimijuudesta tukevat opiskelijaa saavuttamaan päämääränsä. Osaamisidentiteetin kehittyminen on dynaaminen ja jatkuva prosessi, jonka aikana opiskelija kehittää, rakentaa ja soveltaa kuvaa itsestään osaajana.

Anne Virtanen, Päivi Tynjälä, Hannu L. T. Heikkinen, Maarit Virolainen, Sirpa Laitinen-Väänänen ja Anssi Mattila

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden oppimisen tukeminen ja mahdollistaminen työelämäläheisissä käytännöissä

Viime vuosikymmeninä työelämä työpaikkoineen on alettu nähdä merkittävänä oppimisen ympäristönä niin oppilaitos- kuin työelämäkonteksteissa (Billett 2001; Collin, 2005; Tynjälä, 2013; Sitra, 2019). Esimerkiksi ammatillisessa peruskoulutuksessa työpaikalla oppimista on jatkuvasti lisätty koulutukseen, ja tulokset ovat olleet pitkälti tavoitteiden mukaisia (Virtanen, 2013). Myös korkeakoulutuksen edellytetään lisäävän yhteistyötä työelämän kanssa (Korkeakoulu- ja tiedepolitiikka ja sen kehittäminen, 2017), jolloin erilaisten harjoittelujen ja muiden oppimistilanteiden ja -käytäntöjen määrä kasvaa koulutuksen ja työelämän rajapinnalla. Tarvitaan siten ajankohtaista tietoa siitä, miten opiskelijoiden oppimista koulutuksen ja työelämän yhteistyössä tuetaan ja edistetään.

Tässä tutkimuksessa ammattikorkeakouluopiskelijoiden oppimisen tukemista ja mahdollistamista tarkastellaan työelämäläheisiksi koetuissa käytännöissä (n=11). Aineisto näistä ammattikorkeakoulujen itsensä ilmiantamista käytännöistä eli erilaisista opintokokonaisuuksista kerättiin haastatteleamalla niiden opiskelijoita (n=88), opettajia (n=35) ja työelämäedustajia (n=17). Tässä tutkimuksessa selvitetään, millaista ammattikorkeakouluopiskelijoiden oppiminen on työelämäläheisissä käytännöissä, mitä tämä oppimisen tukeminen ja mahdollistuminen eri toimijaryhmiltä edellyttää ja millaisia tuloksia kukin toimijaryhmä kokee saavansa tällaisten oppimisen käytänteiden organisoimisesta.

Laadulliseen sisällönanalyysiin (Elo & Kyngäs, 2008) perustuvat tulokset osoittavat ammattikorkeakouluopiskelijoiden oppimisen työelämäläheisissä käytännöissä perustuvan ennen kaikkea yhdessä tekemiseen. Opiskelijat toimivat erilaisissa ryhmissä ja tiimeissä tehden työelämästä saatuja aitoja ja konkreettisia tehtäviä, toimeksiantoja ja projekteja. Opiskelijat saavat paljon vastuuta oppimisestaan, mikä motivoi heitä autenttisten työtehtävien ohella. Opettajilta opiskelijoiden oppimisen ohjaaminen näissä käytännöissä edellyttää yhteisöllisen oppimisen ohjaamisen asiantuntemusta, aktiivista ja jatkuvaa yhteistyötä työelämän kanssa sekä valmiutta reagoida nopeasti erilaisiin pedagogisiin haasteisiin. Työelämän rooli opiskelijoiden oppimisen mahdollistumisessa vaihtelee työelämäläheisissä käytännöissä organisaatioittain, mutta työelämä kokee näihin käytäntöihin osallistumisen myönteisenä ja hyödyllisenä sekä on halukas osallistumaan jatkossakin vastaavanlaiseen toimintaan.